

Kort fortalt

- I en koidam med fisk er 10–20 % om ugen det sædvanlige arbejdsområde — eller et lille dagligt gennemløb, der løber op i omtrent det samme hen over en uge.
- Vandskifter fortynder nitrat og opløst organisk stof, som intet filter fjerner, fylder carbonatbufferen op igen (amerikanske testsæt kalder den total alkalinitet eller KH), når påfyldningsvandet er hårdere end dammen, og tynder de væksthæmmende hormoner ud i tætbesatte damme.
- Klor og kloramin er dødelige for fisk og ødelægger bakterierne i filteret. Vand fra vandværket skal afklores, før eller mens det løber ind, og det bør ligge rimeligt tæt på dammens temperatur.
- Lidt og ofte slår sjældent og meget. Lav aldrig et kæmpe vandskifte for at »rette« en dårlig måling — udsvinget er i sig selv en belastning.

HVAD DER ER I VANDET	FJERNER FILTERET DET?	FJERNER ET VANDSKIFTE DET?
Ammoniak / ammonium	Ja — omsættes af de nitrificerende bakterier	Ja, ved fortynding
Nitrit	Ja — omsættes af de nitrificerende bakterier	Ja, ved fortynding
Nitrat	Nej — det er slutproduktet	Ja — det er hovedvejen ud
Opløst organisk stof (DOC)	Stort set nej	Ja, ved fortynding
Væksthæmmende hormoner	Nej	Ja, ved fortynding
Carbonatbuffer (KH)	Nej — filteret bruger den op	Fyldes kun op, hvis påfyldningsvandet er hårdere

Blødt påfyldningsvand kan give præcis den ustabilitet, du prøvede at undgå. Er vandet fra vandværket blødere end dammen, sænker et samvittighedsfuldt ugentligt vandskifte stille og roligt alkaliniteten uge efter uge. Målingerne ser fine ud, indtil bufferen er brugt op, og så bliver pH ustabil inden for et enkelt døgn. Er dit påfyldningsvand blødt, skal vandskiftet stadig ske — men bufferen skal holdes oppe særskilt, ikke tages for givet.

Hvad H2Koi gør, og hvad den ikke gør. Sonden måler kontinuerligt temperatur, pH, opløst ilt (mg/L og iltmætning i %), ledningsevne, turbiditet, ammonium (NH₄) og nitrat (NO₃), med ORP som tilvalg. Ud fra dem beregner den KH (0–20 dKH), ammoniak (NH₃), nitrit, salinitet og TDS. KH er her en udledt værdi og ikke en titrering — den følger tendensen i din buffer, men din dråbetest er stadig referencen. Generel hårdhed (GH) rapporteres slet ikke. En selvrensende visker holder sensorerne fri, så målingerne bliver sammenlignelige uge for uge.

Det er kontinuerlig tidlig varsel fra sensorer i industri kvalitet. Den finder ikke sygdom eller parasitter. Den fortæller dig, at noget er i bevægelse, tidligere end en ugentlig måling ville. Hvad der sker bagefter, er stadig din beslutning.